

ቃለ መጠይቅ ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ዜናዊ ምስ ድምፂ ወያነ ትግራይ

ይኩኖ መስፍን ቦስተን

ሰላም እንተሃልዩ ኩሉ ነገር ይከክል። ንልምዓት፣ ንዲሞክራሲ፣ ንፍትሒን ካልኣት ናይ ሀገር ዕቤት ቀንዲ ጉዳያት ሰላም ወሳኒን አድላይን ስለዝኾነ ምእንቲ እዚ ወሳኒን አድላይን ሰላም ንምምፃእ በዓሰረተታት አሻሓት መናእሰይ መስዋእቲ ከፊሎም ህዝቢ ከም ህዝቢ ተበሳቢሱን ተጎሳቹሉን ከምኡ'ውን ብሓፈሻ ናይ ሀገር ኢኮኖሚ ዓንዩ። ምእንተ ሰላም። ዋጋ ሰላም ከቢድን ሓያልን ዝገብሮ ካብቲ እትፈትዎ ሓውካን ሓብትኻን ወይ ካዓ ቤተሰብካን ስለዝፈሊ ዝያዳ መሪር መሪር ኢዩ። ስለዝኾነ መብሃሕትናካብቲ ብኩናት እተሃሰዩ ከባቢ ብምኳንና ኩናት ክንደይ ኩፋእ ምኳኑ ብተግባር ስለዝረአና አብ ትሕቲ ዝኾነ ይኹን ኩነታት አብ ሃገርና ዳግም ኩናት ንከይመፅእ ብዝተኻእለ መጠን ክንቃለስ ይግባእ።

እዚ ከቢድ በረታዊ ተጋድሎ ሓሊፉ ሰላም ምስዝርከብ ድማ እቶም ስዒቦም ክመፁ ዝግበኦም ዓበይቲ መሰረታዊ መበገሲ ቃልሲ ዝነበሩ ጉዳያት ሃገር ክመፁን ክረአዩን አለዎም። መስዋእቲ ዋጋ ሓርነት፣ መስዋእቲ ዋጋ ፍትሒ፣ መስዋእቲ ዋጋ ምኽባር መሰል ወዲ ሰብ፣ መስዋእቲ ዋጋ ዴሞክራሲ፣ መስዋእቲ ዋጋ ልምዓት ስለዝኾነ።

ሃገርና ኢትዮጵያ ድሕሪ ናይ 17 ዓመታት መሪር ብረታዊ ቃልሲ ናይ ሰላም እሰትንፋስ ክትረክብ ክኢላ ኢያ። ዓበይቲ ናይ ልምዓት ስራሕቲ'ውን ተጀሚሮም ናብ መንገዲ ዕቤት ሓደ ኢልና ክንስድር ጀሚርና ነይርና ኢና። ዓበይቲ ናይ መንገዲ ምዝርጋሕ ስራሕቲ፣ ምዝርጋሕ ሃይሊ ኤሌክትሪክ ስራሕቲ፣ ምስፍሕፋሕ መራኽቢ ስልኪ፣ ቀረብ ፅፍይ ዝሰተ ማይ፣ ምስፍሕፋሕ ትምህርቲ ከምኡ'ውን ካልኣት አገደስቲ ልምዓታዊ ምንቅስቃስ ብምጀማርም ይበል ዘብል ክቕፅል እውን ክባራታታዕ ዝግበኦ ቅኑዕ ተግባር ኢዩ ኢለ ይአምን።

አብ ፖሊቲካዊ ጉዳይ ሃገርና ግን ማለት አብ ህንፃት ዴሞክራሲ፣ ምኽባር መሰል ደቂ ሰባት፣ፖሊሲ ጉዳያት ወፃኢ ክመኡ'ውን ፍትሒ ቡዙሕ ቀኒዕኻ ክትሃረበሉ ዘይትኽእ ጉዳይ ኮይኑ ይርከብ። እዚ ድማ አብ ሃገርና ዘሎ ጭቡጥ ኩነታት ዘረጋግፆ ሓቂ እዩ። እዞም ዝተፀርሑ አገደስቲ ጉዳያት ዓድና በቢ ሓደ ክረአዩ ዝግበኦም እዋናዊን ቀንድን ሽግር ሃገርና ኢዮም። ክረአዩን ክንማያየጠሎምን ፍታሕ ክረኽቡ ድማ ኩላትና ይግድሽና እዩ እንብል ዜጋታት ናይ ዓቕምና ክንገብር አለና ይብል።

ንሎሚ ብሃዕባ ፖሊሲ ጉዳያት ወፃኢ ሃገርና አብ ክለ ቃለ መጠይቅ አይተ መለስ ዜናዊ ምስ ራድዮ ድምፂ ወያነ ሕፅር ብዝበለ መልክፁ ክንርኢ ከምዝስዕብ አቕሪብዮ አለኹ።

ዓይጋ ፎሮም አብ ዝሓለፈ ሰሙን ክቡር ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ዜናዊ አብ ራድዮ ድምጺ ወያነ ትግራይ ብዛዕባ ህሉው ኩነታት ኢትዮጵያን ኤሪትራን ሕቶታት ከምዝቐበሉን አብ ሓፂር እዋን ድማ ነቶም ዝተሓተቱ ጉዳያት መልሲ ከምዝህቡን አንቢቢ ንክውንነቱ ድማ ተከታቲሉ። ዓይጋ ብዝአተወዎ ቃል መሰረት ቃለ መጠይቕ ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ዜናዊ ምስ ድመጺ ወያነ ሒዞምልና ጠበቕ ኢሎም።

እቲ ቃለ መጠይቕ ከም ኢትዮጵያዊ ብፍላይ ድማ ከም ትግራዊ ብሰንኪ እዚ ህንዱ ወራሪ መንግስቲ ሻዕብያ ዝተገበረ ኩናት ዝበፀሀ ክሳራን በደልን ብቐረባ ስለዘሕመኒ ጥራሕ ዘይኮነስ ሕዚውን አብ ልዕሊ እዚ ትማሊ ባሻዕብያ ዝተገፍፀን ዝተቐተለን ህዝቢ በደል ይፍፀም ብምህላዉ ንቃለ መጠይቕ ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ብፅሞና ክሰምዖን ክከታተሎን ፈቲነ።

ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ሰፊሕ ቃለመጠይቕ ኢዮም ጌሮም። እቶም ሓተትን እቶም ናይቲ ሕቶታት ቁምነገራት ብበዝሒ ዓበይቲን መሰረታዊን ጉዳይት ኢትዮጵያን ኤሪትራን ዝረአዩ መድረኽ ኢዩ ነይሩ። ተሳተፍቲ ብፍላይ ካብ ሎንደን፣ ሸመልባ ማእኸል ስደተኛታት ኤርትራ፣ አሰመራ፣ አሜሪካ፣ አውሮፓ፣ አዲስ አበባ፣ መቐለ፣ሰውድ ዓረብን ካልኦት እንትኾኑ መብዛሕቶኦም ኤርትራውያን ምንባሮም ግልጺ ኢዩ። እቶም ዝተሓተቱ ቁምነገራት እዚ ሽግር እዚ ተፈቲሑ ናይ ኤርትራውያን ፀገም ከመይ ይፍታሕ አብዝል ዘድሀበን ናይ ሻዕብያ ተቃዋሚን ዓበይቲ ተፈለጥቲ ውልቀ ሰባት ዝነበርዎን ዝሓተቱሉን መድረኽ ማንባሩ ኢዩ። አብ ምኽባር ቀዋሚ መሰረታዊ ጥቕሚ ህዝቢ ኢትዮጵያ ሕቶ ኮነ መልሲ ዘዕገብ አይነበረን።

እስኪ ነቶም ዝተላዕሉ ሕቶታትን ዝተዋህቡ መልስታትን ብፍላይ ድማ ዓባዓበይቶም ነጥብታት በቢ ሓደ ንርአዮም።

ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ብዛዕባ ውሰነ ሃግ ምቕባልን ዘይ ምቕባልን እንትሕተቱ ንሕና ይብሉ ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ውሳነ ሃግ ብዘይ ምንም ቅድመ ኩነት ተቐቢልናዮ ኢና። እንተኾነ ግን ነዚ ውሰነ ዘይተቐበለ ስርዓት ሻዕብያ ኢዩ። ንሕና እንብል ዘለና እቲ ውሳነ ናይ ቤት ፍርዲ ውሳነ ስለዝኾነ ዋላ አይንፍተዎ ተቐቢልናዮ አለና ግና አብ አፈፃፀሙኡ ቁሸታት ከይጎዛዘያ ብእንካን ሃባን ወይ ድማ ብላውጣ ንፈፅሞ ኢና ንብል ዘለና። እንተዘይኮይኑ እቲ ጉዳይ ቁሸት ባድመ ናብ ኢትዮጵያ አተውት አይአተወት አይኮነን ትጉዳይ።

ቀዳማይ ስሕተት ቀዳማይ ሚኒስትር

ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ አብ 1998 ሻዕብያ ተሃንዲዱ መሬት ባድመ ምስወረረ ንቢቢሲ ቃለ መጠይቕ ጌሮም ነይሮም። አብቲ እዋን እቲ ጠያቂ ቀዳማይ ሚኒስትር እዚ ኩናት ብጣዕሚ ሕማቕ ክኸውን ኢዩ ዝመሰል። ክልቴኹም ተፎኻኸርቲ ዓብይ ምድላው ኢኹም ትገብሩ ዘለኹም እዚ ርግዕ ኢልኩም ዲኹም ሓሲብኩሙሉ? ብሱሩባ እቲ ዝተወረረኩም መሬት ስፍሓት ክንደየናይ ኮይኑ ኢዩ

ኢሉ ሓተቶም። መልሱ እቲ ኩናት ብጀማርነትን ወራርነትን ሻዕብያ ከምዝኾነ ንሕና ሕዚውን እንተኾነ ሻዕብያ ናብቲ ቅድሚ ወራር ዘነበሮ ቦታ እንተተመለሱ ንሰላም ድልዎት ማኳንና ድሕሪ ምርዳእ እቲ ዝተወረረ መሬት ግና 40/40ሰኬር ኪሎሜትር ኢዩ ባሉ። እማን ባድመ ብጣዕሚ ገዚፍ መሬት ሕርሻን ትሕተ መሬት ማእድናት ዘለዎ ብቐደም ምክትል ወረዳ ዝነበረ ሰፊሕ መሬት እናሃለወ ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ትማሊ እንታይ ከምዝሓሰቡ ቁሸትያ ኢሎም ክሳብ ብምስማዕና ብጣዕሚ ንሓዝን ዓብዩ ጌጋ ኢዩ ካብ ምባል ሓሊፍና ኣብ ሰሳታት ምክትል ወረዳ መማሓደሪ ኮይኖም ዘማሓድርዎ ዝነበሩ በረምበራስ ጥላሁን ኣብረሃ ኣብርሲ መሬት ኣብ ሀገሮም ስለዝርከቡ ቀዳማይ ሚኒስትር ነቐደም ሕተቱ ቅድሚ ምዝራብኩም ንምባል ኢዩ። ቀደመ'ውን እኮ ብሻዕብያ ኣብሄግ ዝተሳዓርኩም ነዞም ቀወምቲ ሀብቲ ሃገር ዝኾነ ዓበይቲ ዓድን ካልኦት በዚጉዳይ ኣፍልጦ ዘለዎም ሙሁራት ምምኻር ከምትምክሑቲ ስለእትቐጽርዎ ኣብቲ ዘኒሄናሉ ናይ ስዕረት ፅዋ ሃገርና ኢትዮጵያ ኣስቲኹምዎ እሞ ከምዚ ኢልካ ክሳብ መዓዝ። ንዝፈልጥ ምምኻር ብልህና ስለዝኾነ።

ዝስዕብ ኣገዳሲ ሕቶ ህወሓት ኢህወደግ ናብ ኣዲስ ኣበባ እንተምርሕ ምስኡ ሓዝዎ ዘመፀ ሕቶ ጉዳይ ኤርትራን ኣፈታትሑኡን መብሃሕትኡ ህዝቢ ኢትዮጵያ ስለዘይተቐበሎ ንህወሓት ኢህወደግ ካብ ዘፅልእዎ ሓደ ዓብይ ነጥቢ እዚ ስለዝኾነ ቅድሚሕዚ ብዝገበርኩሞ ይኹን ሕዚ ኣብ ኤርትራ እትኸተሉዎ ዘለኹም ፖሊሲ ክትፍትሽዎ ዝግባእ ነገር ኣሎዶ? ዘናሳሓኩም ነገር ከ ኣሎዶ? ተባሂሎም እንትሕተቱ መልሱ ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ዘስደምምን ዘሕፍርን ኢዩ።

ብቐዳምነት ቅድሚ ናብቲ መልሱ ምእታውና ሕቶ ህዝቢ ኤርትራ ሕጋዊን ኣግባብ ብዘለዎ መንገዲ ክፍታሕ ሰፍ ዘይብል መስዋእቲ ተኸፊሉዎ ኢዩ። ነዚ ዝግባእ እቲ ነቲ ብኣማኢት ኣሻሓት ሂወት ዝበልፀ ኩናት ክቐጽልዝደሊ፣ እቲ ሃገርና ኣብ ክንዲ መንገዲ ሰላምን ልምዓትን ንዘልኣለም ኣብ ልመናን ተፀባይነትን ክትነብር ዘግብር ፖሊሲ ስርዓት ደርግ ዝኸተል ሓይሊ ኢዩ ጥራሕ ዝኾነውን። እቲ ጉዳይ ናይ ኤርትራ ምኻድን ዘይምኻድን ኣይኮነን ኣፈፃፀማ ሪፈረንደምን ድሕሪ ምንፃል ኤርትራ ዝሰዓበ ጣጣ እዩ ዘባሰ ዘሎ።

እዚ ስለዝኾነ ኣብዘሓ ህዝቢ ኢትዮጵያ ጉዳይ ኤርትራ መራሕቲ ህወሓት ኢህወደግ ሓዞም ብዝመፁ ፖሊሲ መሰረት ተግባራዊ ምኳኑ ሕጉስ ከምዘይኮነ ግልፂ ኮይኑ ዝረኣ ሓቂ እናሃለወ ከምኡ'ውን ድሕሪ ምንፃል ኤርትራ ኣብ ሞንጎ ክልቲኤን ሃገራት ዝነበረ ርክብ ዘይተመጣጣኒ ምንባሩ ጥራሕ ዘይኮነስ ኤርትራውያን ኣብ ኢትዮጵያ ክሳብ ሰብ ቀቲሎም ከምድላዮም ንዓዶም ይኸዱ ምንበሮም፣ ኢኮኖሚ እቲ ሃገር ብግልፂን ብስርቂን እንትጉሕጉሑዎ፣ ኣብ ኤርትራ ዝነበሩ ኢትዮጵያውኣን ብግፍዒ እንትቐተሉን እንትባረሩን፣ ምላሽ ህወሓት ኢህወደግ እንታይ ነይሩ።

ብኣጠቓላሊ ብሰንኪ ጉጉይ ኣመራራሓ ህወሓት ኢህወደግ ኣብ ኢትዮጵያ ንዝተፈጠሩ ሽግራት ኩሎም ተሓታቲን ፈጠርቱን ባዕሉ እቲ ኣብ ስልጣን ዘሎ ሓይሊ ጥራሕ ኢዩ። ህወሓት ኢህወደግ ናብ ስልጣን ካብ ዝመፅእ ኣትሒዙ ናይ ህዝቢ ጠርፃንን ክፋእን ሰሚኡ ኣይፈልጥን ኢዩ። ብፍላይ ኤርትራውያን ኣብ

መገዛእ ዓድና ከምዚ ይገብሩና አለው፤ ንብደል አለና፤ የጋፋ-ዕና አለው፤ መሬትና ክወሩ ይሻባሽቡ አለው ንዳለው ዝብሉን ካልኦትን ብህዝቢ እንዳቐረቡ ዝፀንሑ ጥርግናት ነይሮም ምላሽ ውድብ ግና መባከሰቲ ዕረፉ ዝብልዩ ዘነበረ:: ካልኦት ወረፋን እዩ አብ ልእሊ ህዝቢ ዝበፅሕ ዝነበረ::

ንሕና ኢትዮጵያውያን ከም ዜጋታት አብ ሀገርና ዝበፅሐ ጉድኣት ብእንገህላልነት መሪሕነት ህወሓት፤ ዝተወረርናውን ብሰንኮም እንበር ህዝቢ እንተዝሰማዕ እማ እቲ ሕዚ እንሪኦ ዘለና ውርደት አይመጋጠመን:: ሻዕብያ ናይ ኤርትራ መራሒ ዳኣምበር ናይ ኢትዮጵያ ክሳብ ዘይኮነ ንሕና መራሕትና ሉዓላዊነት ሀገርና ክሕሉውን ክከላኸሉን ኢዮም ስልጣን ሒዞም:: ስለዚ ነዚ አብ ምትግባር ዝወደቐ መራሕቲ ኢትዮጵያ ኢዮም:: አይተ መለስ ግና ተጋጊና ነይርና ህዝቢ ይቅርታ ግበረልና አውራርናካ አግፊዕናካ ኢልካ ጌጋታትካ አሪምካ ምስ ህዝቢ አብ ክንዲ ምትዕራቕን ንቅድሚት ሓቢርካ ናይ ሓባር ፀላእቲ ምቅላስን ነዚ ድፍን ሀገር ዝፈልጦ ጉጉይ ፖሊሲኦም ክሸፍኑን አሉ ቀጣን ክብሉ ምርአይና እቲ ዘሕዝን ፀሊም ነጥቢ ክድዓት መራሕቲ ውድብ ህወሓት ምኳኑ ኢዩ::

መልሲ ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ግና ሓደ ናይ ኤርትራ ሕቶ ናይ ዘይምቐባል ምስ ትምክሕቲ ብምትሕሓዝ ጉዳዩ ናይ ተረፍ መረፍ ደርጋውያን እንበር አብ ህዝቢ ከመዚ ዓይነት ፀገም ከምዘይለ ከስምሩሉ ፈተኑ:: እቲ ዝተለመደ ናይ መሰል ዓርሰ ውሳኔ ብሄር በሄረ ሰባት ፕሮፓጋንዳ ብምዝፍዛፍ እንኳይዶ ኤርትራ ነተን ዘለዎ ብሄር በሄረሰባት ኢትዮጵያውን ዝተዋህበ መሰል ስለዝኾነ አብ ዝገበርናዮ ዘናሰሓና የለን በሉ:: ኮታስ አብ ዝሓለፈ ኮነ ሕዚ እንናሰሓሉ ነገር የለን:: አይተ መለስ እንትገልፁ ሻዕብያ ብዙሕ ሕማቕ ነገር ይገብር ከምዝነበረ ንፈልጥ ነይርና ንአብነት ብዙሓት ኢትዮጵያውን ካብ ኤርትራ ብዘይ አግባብ እንተባርር ከም ዓዱ ኳ መሰል እንተሃለዎ ንሕና ግና ነዚ ጉዳይ ምስቲ መንግስቲ ንዛራረበሉ ነይርና:: አብ ሀገርና ናይ ፀሊም ዕዳጋ በመንግስታዊ መሓውር አቢሉ ይሰርሕ ከምዝነበረ ንፈልጥ ነይርና:: ንዘራረበሉ'ውን ነይርና::

እቲ ሓቂ ግን ንሱ ድዩ? ሓፋሽ ህዝቢ ኢትዮጵያ የፈልጥ ስለዝኾነ ናይ ሬኮርድ ጉዳይ'ውን ስለዝኾነ በዙሕ ዘካትዕ አይመስለኒን:: አብ 1983 ኢትዮጵያ ግፍዐኛ መንግስቲ ሻዕብያ ንአሻሓት ኢትዮጵያውን ብግፍዒ እንተባርር ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ዝሃብዎ ምላሽ እንተነበረ ወረ ንሱውን ንሳቶም ኮይኖም እንተቐተሉ-ዎምስ እንታይዶ ክንገብር ኢና? እዞም ተባሪሮም ዝበሃሉ ዘለው እኮ ናይ ኢሰፓ ካድራትን ሰለልቲን ቤተሰቦምን ኢዮም ምባሎም ብቪድዮ ዝተደገፈ ንጋዜተኛታት ዝሃብዎ መግለጺ ህያው ምስክር ኢዩ::

ሕዚ ደኣ እንታይ ኢዮም ዝብሉ ዘለው ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ? ሻዕብያ ክወርር ሰራዊት ብበዝሒ የሰልጥን አሎ እንትባሃል አይ እዚ ናይ እንዳስዎ ዘረባ ኢዩ ንሕና እኮ ብደምን ብዓዕምን ዝተአሳሰርና ህዝብታት ኢና መን ንመን ክቐትሎ? ዝበሉ አይተ መለስ ዶ አይነበሩን ወዩ ዳኣ አይተ መለስ ረሰዓይ ግዲ ኮይኖም እንበር ሻዕብያም ንህዝቢ ትግራይ ባዕሉ ኮነ ምስ ካልኦት ደመኛ ፀላእትና ኮይኑ እናቐተለናን እናሓረደናን እዩ መጺኡ::

እቲ ዘግርም ወየ ንፉዕ ፈላጥ አይተ መለስ አሻባይ እዮም ረሲያም ሻዕብያ ህዝብና ብ1977 ብዘጋጠመ ናይ ድርቂ ሓደጋ በዓሰርተታት አሻሓት ፈቕዶ እግሪ ኦም ክውዳእ ዝገበረ ምዃኑ? ምስ ደርጊ ብምምሽግር ህዝብና ተለዋጢ ዕርግያ እንትፀርግን እንትጓዳዝን ሰለባ ሚጋት ደርጊ ዝገበረ መን ደዩ ነይሩ? እዚስ ርሑቕ አይነበረን እንተኾነ ግን አመራራሓ አይተ መለስ ዘይተቐበለ ኩሉ ፀረ ሰላም፣ ፀረ ህዝቢ፣ ትምክሕተኛ ካልኦትን ኢልካ ምቕላም ካብኦም ሓሊፉ ደገፍቶም እውን ንዝእርምዎምን ዝካትዕዎምን ኮሎም እዘን ኦብ ላዕሊ ዘለዎ ቃላት እየን ዝሸልምዎም። ወየ ዲሞክራሲያዊ ጥርናፊ ግዲ ኢዩ ኮይኑ።

ቀዓላይ ሕቶ ብዛዕባ ሻዕብያ (አሸበርቲ) ተቃወምቲ ሓይልታት ብምስልጣንን ብምዕጣቕን ሃገርና ኢትዮጵያ ክትብተን ዝከኣሎ ኩሉ ይገብር አሎ። እዚ ጥራሕ ውን ከይአክል ዕጡቓት ወታሃደራት ኤርትራ እንዳሰደደ ናይ ሀገርና ሉዓላዊነት ካብ ምድፋር ሓሊፉ ባዕሉ ዓፋኒ ባዕሉ ተዳራዳሪ ብምዃን ሰላም ዓድና ይዘርግ አሎ። ነዚ ንሰኹም እንታይ ትገብሩ አለኹም ንዝብል ሕቶ እንትምልሱ ቀዳማይ ሚኒስተር መለስ ሻዕብያ ጉንዲ አይኮነን። ሻዕብያ ክርቢት ሓዙ ኦብ ኩለን ቦታታት ከቃፅል ኢዩ ዝደሊ ዘሎ። ሻዕብያ እዚ ባዕሉ ክገብሮ ስለዘይኸእል ዕሱባት አለውዎ በኦኦም አቢሉ ድማ ኢዩ ክገብሮ ዝደሊ። ስለዝኾነ ካብ ነታ ክረቢት ምጥፋእ ነቶም ዕሱባት ምእራይ እዩ እቲ ዝሓሸ መንገዲ። ሻዕብያ ዕሱባት ኢትዮጵያውያን ክስእን ምግባር ኢዩ። ስለዚ ነቶም ዕሱባት ኢና ክንአሪ በሉ።

እዚ አባሃላ እዚ ብመሰረቱ ኢዩ ጌጋ ዝመስለኒ። ብቐዳምነት ሻዕብያ ሃገርና ኢትዮጵያ ንምብታን ዘይፍልቅሎ እምኒ የለን። እቲ ስረሑ እውን ኦብ ህዝብና ከበድቲ ጉድኦታት እናብፀሐ ይርከቡ። ኦብ ከባቢ አፋር፣ ኦብ ክልል ሶማሌ ኦጋዴን ከምኡውን ኦብ ክልል ኦሮሚያን ሰሜናዊ ክፋል ሃገርናን ዝበፀሐ ጉድኦታት ቀሊል አይኮነን። ሂዎት ክባር ስለዝኾነ እንባን ዶ እቲ ዝረኣ ዘሎስ ሓደ ዜጋ ውን እንተኾነ ዓብይ ጉድኦት ኢዩ። እዚ ስለዝኾነ አባህላ ቀዳማይ ሚኒስተር መለስ ጌጋ እዩ ዘብለኒ ቀንዲ ነገር እንካብ ንኹሎም ዕሱባት ክትአሪ ኦብ ዓድኻን ህዝብኻን ንኩናትን ሽግርን እትዕድም ነታ ሓንቲ ኢድ ክርቢት እትዕድል ዘላ ሰራም ኢድ ምስባር ወይ ምቕራፅ እዩ እቲ መድሓኒት።

ቀዳማይ ሚኒስተር መለስ ሻዕብያ ክርቢት ሓዙ ከቃፅል ይደሊ ከምዘሎ ገሊያም ዳሓር ደእ ናበይ ናብ ዕሱባት ነታ ክርቢት ዝሓዘት እንተይ አቃፀለት ንባዕላ ክትቃፀል ምግባርን እቶም ዕሱባትውን ክርቢት እንተይረኸቡ ክተርፉ ሞ ናብ ሰላምን ህጋዊን መንገዲ ከመፁ ምግባር ኢዩ እቲ መልሲ ክኸውን ዝነበሮ ክቡር ቀዳማይ ሚኒስተር። ሻዕብያ ክሳብ ዝሃለወ ዕሱባት ይሳኡ እዮም ኢልካ ምሓሳብ የዋህነት ይመስለኒ። ንሱውን ነቶም ዕሱባት ሓዊ ምቕባል ክገድፍ ኢዩ ኢልካ ምሓሳብ ዘበት ኢዩ። ስለዚ ካብያ ጉይይ ማዓልስ ክሳድ ማሓዝ ወይድማ አህያውን ፈርተው ዳውላው ከምዝባሃል ይመስል።

ካሊእ ዝተላዕለ ሕቶ ብዛዕባ አይተ ስብሓት ነጋ ኦብ ዝሃለፈ እዋን ምስ ራድዮ ድምጺ ወያነ ዝገበርዎ ቃለ መጠይቕ ኢዩ። እቲ ሕቶ አይተ ስብሓት ንሕና ኢህወደግ ሕዚ ኤርትራ ዝወርር ሓይሊ እንተዝመፅእ እቲ ዘሎ ናይ ኢህወዴግ

አመራራላ ወይ መንግስቲ ኢዱን እግሩን አርኒቡ ስኽ አይብልን ኣነ ክሳብ ዝፈልጦ ኢሎም ነይሮም። ከምኡ'ውን ሻዕብያ ምስደርጊ ክዕረቕ ኢሎ ነይሩ ንሕና ተሪርና ስለዝተቻለስና ግን አይኮነሉን ስለዚ ብጉዳይ ኤርትራ ካብ ሻዕብያ ንላዕሊ ጠጠው ኢልና ኢና ኢሎም ነይሮም ነዚ ከመይ ተሪኦ።

እቲ መልሲ ካብ ናይ አይተ ስብሓት ነጋ ብመሰረቱ እኳ ዝፍለ እንተዘይኮነ ባዓብይኡ ግን እቲ ጉዳይ ናይ ኤርትራውያን ሓላፍነት ምኳኑ ድሕሪ ምጋላፅ ሓደ ሓደ ልሰልሰ ዝበሎ ቃላት ብምጥቃም ንሕና እትዮጵያውያን ከም ህዝቢ ንባዕልና ኮነ ንካልእ ህዝቢ ኢልና ንኤርትራ ክጎብጥ ዝኸእል ሓይሊ ከይቦቅል ምቅላስ አለና ድሕሪ ምባል ብመሰረቱ ግን አይተ መለስ ካብ አባህላ አይተ ስብሓት መሰረታዊ አፈላላይ ከምዘይብሎም አስመርሉ።

አብዚ ጉዳይ እዚ አባህላ አይተ ስብሓት እኳ ብዙሕ'ውን ስለዝተባህለ ህዝብና'ውን ከምዘይቐበሎ ጊሂዱ ዝተራእየ ሓቂ ኢዩ። ነዚ ክጻጻሉ ቁሱ ካብ ምባል ካለእ ክበሃል ዝኸእል አይመስለንን። እንተኾነ ግን አይተ ስብሓትን ቀዳማይ ሚኒስትር መለስን አብዚ ሕዚ እዋን ማራሕቲ መንግስቲ ኢትዮጵያ ኮይኖም እናሃለው አብ ዝባን 80 ሚሊዮን ህዝቢ እትዮጵያ ብዛዕባ ኤርትራ ካብ ሻዕብያ ንላዕሊ ንሕና ኢና እንሕለቕ ኢሎም ድቃስ እንትስእኑ እንታይ ንምርካብ ወይ እንታይ ማለቶም ምኳኑ ዘይተመለሰ ሕቶ ኮይኑና አሎ።

አብ መውዳእታ ንኲሎም ዝተላዕሉ ሕቶታት አልዒልካ ቡዙሕ ክበሃል ይካእል ነይሩ መንበቢ ንዘይምስልቻው አብተን ቀንደን ዓበይቲን ጉዳያት ብምትኳር ንሎሚ አብ ላዕሊ ዝጠቐስኩዎም ነጥብታት በተወሳኺ ምስ ቀዳማይ መለስ ዜናዊ ዝተሰማማዕኩላ ነጥቢ አልዒለ በዛ እትቐፅል ሓሳብ ሓሳብይ ክድምድም።

ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ጉዳይ ኢትዮጵያን ኤርትራን ንሶም አብ መንግስታዊ ሓላፍነት እናሃለው ይፍታሕ ዶ ይመስሎም?

መልሲ ክቡር መለስ ዜናዊ ኣነ አብ ሓላፍነት እናሃለኹ እዚ ሽግር ክሪኦ እነተለኹ ዝፍታህ አይመስለንን! እወ ኣነ በይነይ አይኮንኩን ናይ መብዛሕትኡ ኢትዮጵያ ድሌትውንዩ። ንሶም አብ ስልጣን እናሃለው እዚ ሽግር እዚ ክፍታሕ የብሉን። አሜን።

ዘልአለማዊ ክብሪ ንስዋኣት!
ናይ ሰላም ናይ ልምዓት መሌንዩም!